

---

openSUSE 12.3 Uitgavenotities

Version: 12.3.7 (2013-03-19)

Copyright © 2006 Ruurd Pels (ruurdpels@kde.nl)

Copyright © 2006, 2007 Rinse de Vries (rinsdevries@kde.nl)

Copyright © 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 Freek de Kruijf (freek@opensuse.org)

Copyright © 2013 Novell, Inc.

Het is toegestaan om dit document te kopiëren, verspreiden en/of te wijzigen onder de voorwaarden van de GNU Free Documentation License, versie 1.2 of een latere versie, gepubliceerd door de Free Software Foundation, zonder invariante secties en zonder omslagteksten, zowel voor- als achterzijde. Een kopie van de licentie is bijgevoegd in het bestand `fdl.txt`.

1. Diversen	2
2. Installatie	2
2.1. Voor gedetailleerde informatie over installeren	2
2.2. Geen netwerk na installatie	2
2.3. Het niet-opensource NVIDIA-stuurprogramma vereist dat gebruikers toegang hebben tot /dev/nvidia* apparaten	2
3. Algemeen	2
3.1. openSUSE documentatie	2
3.2. UEFI—Unified Extensible Firmware Interface	3
3.3. Veilig opstarten (secure boot) ingeschakeld in YaST is niet standaard ingeschakeld in de modus veilig opstarten	3
3.4. Verkeerde bootloader bij installeren vanaf een Live medium in een UEFI-omgeving	3
3.5. openSUSE 12.3 medium kan mogelijk niet opstarten op toekomstige hardware met beveiligd opstarten	3
3.6. Versleutelde LVM in UEFI-modus heeft een /boot partitie nodig	4
4. Systeemopwaardering	4
4.1. systemd: Activering van NetworkManager met een aliaskoppeling network.service	4
4.2. Variabele SYSLOG_DAEMON verwijderd	5
5. Technisch	5
5.1. Het grafische systeem initialiseren met KMS (Kernel Mode Setting)	5
5.2. systemd: Opschonen van mappen (/tmp and /var/tmp)	6
5.3. Postfix instellen	6
5.4. GNOME: Workaround om Shift of Ctrl+Shift als sneltoetsen in te stellen voor selectie van de invoerbron	6

Als u opwaardeert van een oudere versie naar deze uitgave van openSUSE, kijk dan naar de vorige uitgavenotities hier: http://nl.opensuse.org/openSUSE:Release_Notes

Deze uitgavenotities beslaan de volgende gebieden:

- Paragraaf 1, “Diversen”: Deze items zijn automatisch vanuit openFATE ingevoegd, het systeem voor beheer van functies en verzoeken (<http://features.opensuse.org>).

N.v.t.

- Paragraaf 2, “Installatie”: lees dit als u het systeem vanaf niets wilt installeren.
- Paragraaf 3, “Algemeen”: informatie die iedereen zou moeten lezen.

- Paragraaf 4, “Systeemopwaardering”: zaken die verband houden met het proces van opwaarderen van de vorige uitgave naar deze versie van openSUSE.
- Paragraaf 5, “Technisch”: deze sectie bevat een aantal technische wijzigingen en verbeteringen voor de ervaren gebruiker.

1. Diversen

N.v.t.

2. Installatie

2.1. Voor gedetailleerde informatie over installeren

Voor gedetailleerde informatie over installeren, zie Paragraaf 3.1, “openSUSE documentatie”.

2.2. Geen netwerk na installatie

Direct na installatie start NetworkManager niet automatisch en dus kan WiFi niet ingesteld worden. Om het netwerk (WiFi) in te schakelen, start u de machine een keer handmatig.

2.3. Het niet-open-source NVIDIA-stuurprogramma vereist dat gebruikers toegang hebben tot `/dev/nvidia*` apparaten

Standaard en nieuwe gebruikers worden niet langer automatisch toegevoegd aan de groep `video`. Het niet-open-source NVIDIA-stuurprogramma vereist echter dat gebruikers toegang hebben tot `/dev/nvidia*` apparaten.

Omdat het NVIDIA stuurprogramma niet de gebruikelijke kernel-methoden gebruikt die het in staat stelt om ACL's op de apparaatnodes te installeren, moeten gebruikers handmatig toegevoegd worden aan de groep `video`; als `root`-aanroep (vervang `$USER` door de actuele gebruikersnaam):

```
usermod -a -G video $USER
```

3. Algemeen

3.1. openSUSE documentatie

- In *Start-Up* vindt u stap-bij-stap installatie-instructies, evenals introducties in de KDE- en Gnome-bureaubladen en de LibreOffice suite. Ook onderwerpen over basis beheertaken, zoals gebruik en softwarebeheer en een introductie in het gebruik van de bash-shell.
- De *Referentie-handleiding* dekt in detail beheer en systeemconfiguratie en legt uit hoe verschillende netwerkdiensten ingesteld kunnen worden.
- De *Beveiligingshandleiding* introduceert basisconcepten voor systeembeveiliging, die zowel lokale als beveiligingsaspecten in het netwerk dekt.

- De handleiding voor systeemanalyses en afregelen (*System Analysis and Tuning Guide*) helpt bij het vinden en oplossen van problemen en met optimalisatie.
- *Virtualisatie met KVM* biedt een introductie in het opzetten en beheren van virtualisatie met de hulpmiddelen KVM, libvirt en QEMU.

De documentatie is te vinden in `/usr/share/doc/manual/opensuse-manuals_${LANG}` na installatie van het pakket `opensuse-manuals_${LANG}` of online op <http://doc.opensuse.org>.

3.2. UEFI—Unified Extensible Firmware Interface

Alvorens openSUSE te installeren op een systeem dat boot met UEFI (Unified Extensible Firmware Interface) wordt u dringend aangeraden om te controleren op firmware updates, die de maker van de hardware aanbeveelt en, indien beschikbaar, zo'n update te installeren. Een vooraf geïnstalleerde Windows 8 is een sterke aanwijzing dat uw systeem boot met UEFI.

Achtergrond: Sommige UEFI firmware bevat bugs die er de oorzaak van is dat het niet werkt als er te veel gegevens naar het UEFI-opslaggebied weggeschreven zijn. Niemand weet echter echt hoeveel "te veel" is. openSUSE minimaliseert het risico door niet meer weg te schrijven dan het noodzakelijke minimum nodig om het OS op te starten. Het minimum betekent het aan de UEFI firmware vertellen van de locatie van de openSUSE bootloader. Bovenstroomse functies van de Linux-kernel die het UEFI-opslaggebied gebruikt voor opslag van opstart- en crashinformatie (`psstore`) zijn standaard uitgeschakeld. Niettemin is het aanbevolen om elke update van firmware, die de maker van de hardware aanbeveelt, uit te voeren.

3.3. Veilig opstarten (secure boot) ingeschakeld in YaST is niet standaard ingeschakeld in de modus veilig opstarten

Dit is alleen van belang bij machines in UEFI-modus met veilig opstarten ingeschakeld.

YaST detecteert niet automatisch of op de machine veilig opstarten is ingeschakeld en zal daarom standaard een niet ondertekende bootloader installeren. Maar de niet ondertekende bootloader zal niet geaccepteerd worden door de firmware. Om een ondertekende bootloader te installeren moet de optie "Veilig opstarten inschakelen" handmatig worden ingeschakeld.

3.4. Verkeerde bootloader bij installeren vanaf een Live medium in een UEFI-omgeving

Dit is alleen van belang bij machines in UEFI-modus.

Bij gebruik van het installatieprogramma op het live medium, detecteert YaST de UEFI-modus niet en daarom wordt de oude bootloader geïnstalleerd. Dit resulteert in een niet op te starten systeem. De bootloader moet handmatig omgeschakeld worden van `grub2` naar `grub2-efi`.

3.5. openSUSE 12.3 medium kan mogelijk niet opstarten op toekomstige hardware met beveiligd opstarten

Dit is alleen van belang bij machines in UEFI-modus.

Onze dubbel ondertekende shim op het openSUSE 12.3 medium kan geweigerd worden door toekomstige firmware.

Als het openSUSE 12.3 medium niet opstart op toekomstige hardware met ingeschakeld veilig opstarten, schakel dit dan tijdelijk uit, installeer openSUSE en pas alle elementen voor online bijwerken toe om een bijgewerkte shim te krijgen.

Na installatie van alle elementen voor bijwerken kan veilig opstarten weer ingeschakeld worden.

3.6. Versleutelde LVM in UEFI-modus heeft een /boot partitie nodig

Dit is alleen van belang bij installaties in UEFI-modus.

In het partitie voorstel bij activeren van de optie om LVM te gebruiken (wat vereist is voor volledige versleuteling van de schijf) maakt YaST geen separate /boot partitie aan. Dat betekent dat de kernel en initrd zich (mogelijk versleuteld) in een LVM container bevinden, niet toegankelijk voor de bootloader. Om volledige versleuteling van de schijf te krijgen bij gebruik van UEFI, moet de partitionering handmatig worden gedaan.

4. Systeemopwaardering

4.1. systemd: Activering van NetworkManager met een aliaskoppeling network.service

Standaard gebruikt u de dialoog voor netwerkinstellingen van YaST (**yast2 network**) om NetworkManager te activeren. Als u NetworkManager wilt activeren, ga dan als volgt te werk.

De variabele NETWORKMANAGER in sysconfig in /etc/sysconfig/network/config om NetworkManager te activeren is vervangen door een aliaskoppeling van systemd network.service, die gemaakt zal worden met de opdracht

```
systemctl enable NetworkManager.service
```

. Het maakt een aliaskoppeling network.service die wijst naar NetworkManager.service en dus het script /etc/init.d/network deactiveert. De opdracht

```
systemctl -p Id show network.service
```

stelt u in staat na te gaan wat de nu geselecteerde netwerkservice is.

Om NetworkManager in te schakelen gebruikt u:

- Stop eerst de actieve service:

```
systemctl is-active network.service && \
systemctl stop network.service
```

- Schakel de NetworkManager-service in:

```
systemctl --force enable NetworkManager.service
```

- Start de NetworkManager-service (via de aliaskoppeling):

```
systemctl start network.service
```

Om NetworkManager uit te schakelen gebruikt u:

- Stop de actieve service:

```
systemctl is-active network.service && \  
systemctl stop network.service
```

- Schakel de NetworkManager-service uit:

```
systemctl disable NetworkManager.service
```

- Start de service **/etc/init.d/network** met:

```
systemctl start network.service
```

Om na te gaan wat de nu geselecteerde service is, gebruikt u:

```
systemctl -p Id show network.service
```

Het geeft terug "Id=NetworkManager.service" als de NetworkManager-service is ingeschakeld, anders "Id=network.service" en **/etc/init.d/network** werkt als de netwerkservice.

4.2. Variabele SYSLOG_DAEMON verwijderd

De variabele SYSLOG_DAEMON is verwijderd. Eerder werd het gebruikt om de syslog-daemon te selecteren. Vanaf openSUSE 12.3 kan er op een bepaald moment slechts één implementatie van syslog geïnstalleerd worden en deze zal automatisch voor gebruik geselecteerd worden.

Voor details, zie de manpagina `syslog(8)`.

5. Technisch

5.1. Het grafische systeem initialiseren met KMS (Kernel Mode Setting)

Met openSUSE 11.3 schakelden we om naar KMS (Kernel Mode Setting) voor Intel, ATI en NVIDIA grafische systemen, wat nu onze standaard is. Als u problemen tegen komt met de ondersteuning van het KMS apparaatstuurprogramma (intel, radeon, nouveau), schakel KMS dan uit door `nomodeset` toe te voegen aan de commandoregel van de kernel boot. Om dit permanent, met Grub 2, de standaard bootloader, in te stellen, voeg het toe aan de regel voor standaard laad-opties voor de kernel met `GRUB_CMDLINE_LINUX_DEFAULT` in het tekstbestand `/etc/default/grub` als root en in een terminal de volgende opdracht uit

```
sudo /usr/sbin/grub2-mkconfig --output=/boot/grub2/grub.cfg
```

om de wijzigingen te effectueren. Voeg het anders voor de oude Grub, als root, toe aan de opdrachtregel in `/boot/grub/menu.lst`. Deze optie verzekert dat de juiste kernelmodule (intel, radeon, nouveau) wordt geladen met `modeset=0` in `initrd`, d.w.z. als KMS is uitgeschakeld.

In zeldzame gevallen, bij het laden van de DRM-module uit `initrd`, is er een algemeen probleem, niet gerelateerd aan KMS. Het is zelfs mogelijk om het laden van de DRM-module volledig uit te schakelen in `initrd`. Stel hiervoor de `NO_KMS_IN_INITRD` sysconfig-variabele in op `yes` via YaST, die dan later `initrd` opnieuw aanmaakt. Herstart uw machine.

Op Intel zonder KMS valt de X-server terug op het stuurprogramma `fbdev` (het intel stuurprogramma ondersteunt alleen KMS); als alternatief is er voor oudere GPU's van Intel het stuurprogramma "in-

tellegacy" (xorg-x11-driver-video-intel-legacy pakket) beschikbaar, dat nog steeds UMS (User Mode Settings) ondersteunt. Om het te gebruiken bewerkt u `/etc/X11/xorg.conf.d/50-device.conf` en wijzigt u het stuurprogramma item in `intellegacy`.

Op ATI voor de huidige GPU's valt het stuurprogramma terug op `radeonhd`. Op NVIDIA zonder KMS wordt het stuurprogramma `nv` gebruikt (het stuurprogramma `nouveau` ondersteunt alleen KMS). Opmerking: nieuwere ATI en NVIDIA GPU's vallen terug op `fbdev`, als u de kernel-boot-parameter `no-modeset` specificeert.

5.2. systemd: Opschonen van mappen (/tmp and /var/tmp)

Standaard schoont systemd de tmp-mappen dagelijks op zoals is ingesteld in `/usr/lib/tmpfiles.d/tmp.conf`. Gebruikers kunnen het wijzigen door `/usr/lib/tmpfiles.d/tmp.conf` te kopiëren naar `/etc/tmpfiles.d/tmp.conf` en het gekopieerde bestand te wijzigen. Het gaat boven `/usr/lib/tmpfiles.d/tmp.conf`.

Opmerking: systemd houdt geen rekening met verouderde `sysconfig`-variabelen in `/etc/sysconfig/cron` zoals `TMP_DIRS_TO_CLEAR`.

5.3. Postfix instellen

Het bestand `SuSEconfig.postfix` is hernoemd tot `/usr/sbin/config.postfix`. Als u `sysconfig` variabelen instelt in `/etc/sysconfig/postfix` of `/etc/sysconfig/mail`, dan moet u handmatig als root `/usr/sbin/config.postfix` uitvoeren.

5.4. GNOME: Workaround om Shift of Ctrl+Shift als sneltoetsen in te stellen voor selectie van de invoerbron

Gebruik in Gnome 3.6 de volgende workaround om Shift of Ctrl+Shift als sneltoetsen in te stellen voor selectie van invoerbron:

1. Installeer `gnome-tweak-tool`.
2. Start `gnome-tweak-tool` ('Activiteiten' > 'geavanceerde instellingen').
3. Via het linker menu, selecteer 'Typen', in het rechter venster, wijzig de instellingen.

Dit wordt ook gevolgd in het upstream bugrapport https://bugzilla.gnome.org/show_bug.cgi?id=689839.